

Ilanngussaq 1**Atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngornernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiortoqalersillugu ikiuunnissaq pillugu Det Internationale Atomenergiagentur-imi nunani tamalaani isumaqatigiissutip naalisarnera****1. Aallaqqaasiut**

Atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngornernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiortoqalersillugu ikiuunnissaq pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissut 1986-imi septembarimi Det Internationale Atomenergiagentur (IAEA) qaaqqusisuunerata nalaani akuerineqarpoq.

Danmarkip 2006-imi septembarimi nunani tamalaani isumaqatigiissut taperserpaa aammalu 2008-imi septembarimi nunani tamalaani isumaqatigiissut atuuttussatut akueralugu. Tassunga atatillugu Danmarki nunani tamalaani isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaannut aamma Savalimmiunut atuunnissaa tunuarsimaarfigalugu nalunaarpoq.

2. Nunani tamalaani isumaqatigiissutip siunertaa

Atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngornernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiortoqalersillugu naalagaaffinnut ilaasortaasunut sukkaasumik ikiuuttussanik pissarsinissamut iluaqutaasussamik, nunani tamalaani sinaakutissiinissaq, nunani tamalaani isumaqatigissummut siunertaavoq, taamaaliornikkut malittaasut annikillisinneqarsinnaassallutik aammalu inuusut, pigisat avatangiisillu malittaasunut illersorneqassallutik.

Ikiuunnissaq pillugu naalagaaffiit ilaasortaasut IAEA suleqatigaat, aammalu naalagaaffiit ilaasortaasut sapinngisamik immikkut ilisimasalinnik, atortunik atortussanillu ikiuunnermi ilaatinneqarsinnaasunik toqqaassapput, tamannalu pillugu IAEA-mut ilisimatitsissallutik.

Nunani tamalaani isumaqatigiissut sinaakutissatut ikiuunnermut tunngavissarititaasut pillugit aalajangersakkanik nalinginnaasunik arlalinnik imaqarpoq, ilanngullugit sulisunut aamma naalagaaffinnut ilaasortaasunut akileraarutinut akitsuutinullu tunngasut pillugit aalajangersakkat, ikiuulluni suliaqarnermut atatillugu pillarneqartussatut malersorneqarnissamut il.il. eqqartuussisulersuunneqarsinnaanginnissaq pillugu

aalajangersakkt, aamma ikiuulluni suliaqarnermi aningaasartuutiniq utertitsisarnissaq pillugu aalajangersakkt.

3. Nunani tamalaani isumaqatigiissutip imarisai aalajangersimasut (eqikkaaneq)

- Artikel 2 malillugu naalagaaffik ilaasortaasoq, atomip nukinganik pissuteqartumik ajutoortoqartillugu imaluunniit qinngornernik ulorianartunik pissuteqartumik ajornartorsiortoqalersillugu ikiorneqarnissamik pisariaqartitsisoq, toqqaannartumik imaluunniit IAEA aqqutigalugu naalagaaffinnit ilaasortaasunit allanit ikiorneqarnissamik qinnuteqarsinnaavoq. Tamanna atuutissaq ajutoorneq imaluunniit ajornartorsiulerneq naalagaaffiup qinnuiginnittup nunamut akisussaaffeqarfiata iluani imaluunniit avataani pilersimanersoq apequtaatinnagu.
- Artikel 3 malillugu naalagaaffik ilaasortaasoq ikiorneqarnissamik ujartuisoq, sapinngisamik najukkami atortunik ikiortissanillu atugassiissaaq, aammalu naalagaaffiup ikiorneqarnissamik ujartuisup aammattaaq sulisussat, atortut atortussallu naalagaaffimmit ikiuuttussamit imaluunniit taanna sinnerlugu sumiiffimmukaanneqartut illersorneqarnissaat qulakkiissavaa.
- Artikel 8 malillugu naalagaaffiup ikiorneqarnissaminik ujartuisup naalagaaffik ikiuuttussaq, nammineq sinnerluni iliuuseqartussaq, ikiuunnermut suliassanik suliarinninnermut atatillugu immikkut pisinnaatitaanernik aamma eqqartuussisulersuunneqarsinnaannginnermik akuerissavaa;

- Sulisut pisussaaffimminnik atuinerannut atatillugu iliuuseqarnerinut imaluunniit sumiginnaanerannut tunngatillugu, tigusarineqarsinnaannginnissamut, paarnaarunneqarsinnaannginnissamut eqqartuussisulersuunneqarsinnaannginnissamullu pisinnaatinneqassapput

Nunani tamalaani isumaqatigiissutip akuerineqarneranut atatilluægu Danmarki nalunaarpoq, sulisut pineqartut piaaralutik imaluunniit mianersuaalliorujussuarlutik iliuuseqarsimappata, unnerluunneqarsinnaatitaannginneq pillugu aalajangersakkt atuutissanngitsut.

- Sulisut naalagaaffimmit ikiuuttumeersut ikiuunnermi suliassaminik suliarinninnerannut tunngatillugu akileraaruteqartussaatinneqassanngillat, akitsuuteqartussaatinneqassanngillat assigisaannilluunniit pisussaatinneqassanngillat – ilaanatik akitsuutit nalinginnaasumik nioqqutissat akiinut imaluunniit kiffartuussissutinut naammassineqartunut ilaatinneqartartuneersut.
- Artikel 8 malillugu naalagaaffiup ikiorneqarnissamik ujartuisup naalagaaffik ikiuuttoq, atortunut pigisanullu naalagaaffiup ikiuuttup ikiuunnissaq siunertaralugu naalagaaffimmut ikiorneqarnissamik ujartuisup nunamut akisussaaffeqarfianut

eqqunneqartunut, akileraaruteqartussaatisanngilaa, akitsuuteqartussaatisanngilaa assigisaanilluunniit pisussaatisanagu, aammalu atortut taakkua aamma pigisat taakkua arsaarinnissutiginnissaannut, uppersaatisatut tiguneqarnissaannut imaluunniit pinngitsaaliissummik tunniunneqarnissaannut malersorneqarsinnaatisanagit.

- Artikel 10 malillugu naalagaaffiit ilaasortaatut isumaqatigiissutaasunik aalajangiinissaq oqilisarniarlugu qanimut suleqatigiissapput, aammalu naalagaaffik ikiorneqarnissamik ujartuisoq, allatut isumaqatigiissuteqartoqarsimanngippat, inuit ajoqusernerannut imaluunniit toqusoqarneranut, pigisat ajoquserneqarnerannut imaluunniit annaaneqarnerannut imaluunniit avatangiisini ajoqusiisoqarneranut, ikiorneqarnissamik qinnuiginninnermit pisumik pilersunut, atatillugu naalagaaffik ikiuttoq imaluunniit inuit taanna sinnerlugu iliuseqartut suliakkiissutigalugit tunniutissanngilai. Tamatuma saniatigut naalagaaffimmut ikiuttumut imaluunniit inunnut taanna sinnerlugu iliuseqartunut piumasaqaatit allanit saqqummiunneqartut suliarineqarnissaannut akisussaaffik naalagaaffiup ikiorneqarnissamik ujartuisup tigussavaa, aammalu naalagaaffik ikiuttoq akkerliinnernit piumasaqaatinillu taakkunannga kalluarneqartissanagu. Naalagaaffik ikiorneqarnissamik ujartuisoq aamma naalagaaffiup ikiuttup sulisuinit imaluunniit inunnit taanna sinnerlugu iliuseqartunit toqusoqarpat imaluunniit inunnik ajoqusertoqarpat, imaluunniit atortunik atortussanilluunniit annaasaqarnermi imaluunniit ajoquserneranni, naalagaaffimmut ikiuttumut imaluunniit inunnut taanna sinnerlugu iliuseqartunut taarsiissuteqassaaq.

Artikel 10 malillugu piaaraluni pisoqarluni inuit toqusoqarneranut, annaasaqarnermut imaluunniit ajoqusertoqarneranut pisuusimappata, matuma siuliani taaneqartut atuutissanngillat. Nunani tamalaani isumaqatigiissutip akuerineqarneranut atatillugu Danmark nalunaarpoq, matuma siuliani taaneqartut aamma mianersuaalliorujussuarluni inuit toqusoqarneranut, annaasaqarnermut imaluunniit ajoqusertoqarneranut pisuusimappata, tamanna aamma atuutissanngitsoq.

- Artikel 7 malillugu naalagaaffik ikiuttoq nalagaaffimmut ikiorneqarnissamik ujartuisumut aningaasartuuteqarfiunngitsumik ikiuussinnaavoq, tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit utertitsisoqartussanngorlugu ikiuussinnaalluni.